

Universitetsstyret
Universitetet i Bergen

Arkivkode:

Sak nr.: 13/11603

Styresak: 73/13

Møte: 24.10.13

Budsjettforslag for 2015

Bakgrunn

I tildelingsbrevet for 2013 ba Kunnskapsdepartementet institusjonene om å fremme forslag til budsjettsatsinger for 2015 innen 1.11.2013. Forslaget skal inneholde omtale av tiltak som foreslås utenfor eksisterende budsjetttramme. Departementet bruker satsingsforslagene utenfor rammen som del av grunnlaget for arbeidet med statsbudsjettet for 2015. Det legges opp til å foreslå prioriterte tiltak for 285 mill. kroner utenfor rammen for 2015.

Universitetets prioriteringer

Tre viktige satsinger har vært sentrale i budsjettinnspillene fra Universitetet i Bergen de siste årene. Forslag om tildeling av flere stipendiat- og postdoktorstillinger, og å kunne velge mellom kategoriene, står fast. Universitetet i Bergen er beredt til å styrke forskerutdanningen og kvalifiseringstiltak på denne måten. Universitetet er positiv til å ta i mot nye fullfinansierte studieplasser, blant annet innenfor realfagene og oppbygging av et studietilbud i kinesisk. Innenfor realfagene er det ønskelig å løfte fram noen områder med klare samfunnsmessige behov og potensiale for vekst: profesjonsstudiet i fiskehelse, integrert master i energi og mer generelt studieplasser innenfor teknologirelatert utdanning. Det er viktig at studieplassene innenfor fiskehelse gis en ny finansieringskategori.

I regjeringens forskningsmelding fra 2013, St. meld. 18 (2012–2013)) er det foreslått at det etableres en prøveordning med en kvote på inntil 300 innstegsstillinger innenfor matematisk-naturvitenskapelige fag, teknologi, medisin og odontologi. Dette er ikke fulgt opp i forslaget til statsbudsjett for 2014. Universitetet i Bergen er positiv til opprettelse av denne type stillinger og foreslår at forslaget følges opp i budsjettet for 2015, med egne øremerkede stillinger. Det forventes at dette vil bedre rekrutteringsmulighetene innenfor realfag og teknologi. Det må være mulig å benytte dette virkemidlet også innenfor andre fag, som humaniora og samfunnsfag. En forutsetning er at stillingene finansieres gjennom tilførsel av friske midler.

De siste årene har universitetet prioritert å styrke investeringene til infrastruktur og utstyr, og det er argumentert for å få nødvendig handlingsrom for oppgradering av det vitenskapelige utstyret. UiB er rede til å bidra til kunnskapsoppbygging, forskning og utdanning av høy kvalitet og ønsker studieplasser, stipendiat-, postdoktor- og innstegsstillinger.

I det videre er det de særlige forslagene for Universitetet i Bergen for 2015 som omtales.

I universitetets budsjett for 2014 prioriteres kvalitet i forskning og utdanning, prioriteringene foreslås fulgt opp av departementet i budsjettet for 2015. Det gjelder for det første satsing på MNT, forskning og utdanning, med styrket basisbevilgning og satsing på utstyr. For det andre gjelder styrking av utdanningstilbudet ved Det juridiske fakultet, med økte rammer for å fremme forskningsbasert juridisk utdanning. Disse prioriteringene utdypes i fortsettelsen. For det tredje foreslås bevilgninger til nødvendig rehabilitering av universitetsbygninger.

MNT- satsing og vitenskapelig utstyr

Den viktigste forutsetningen for faglig framgang er satsing på grunnleggende forskning og videreutvikling av disipliner over stor faglig bredde. Universitetet i Bergen satser planmessig

på å forsterke forskningsmiljø som har høy kvalitet, vist blant annet gjennom tildelinger fra ERC og Norges forskningsråd. Med til sammen sju tildelinger fra ERC Advanced Grants (innenfor mange av universitetets fag) og tre nye sentre for fremragende forskning (to i medisin og en i realfag) vises styrken innenfor disse fagene ved UiB.

UiB har i flere år satset på å støtte søknader med svært gode vurderinger, men uten bevilgninger fra Forskningsrådet (FRIPRO). Fellesløftet i 2012, hvor universitetene og departementet gikk sammen om en satsing på 200 mill. kroner, var et positivt tiltak for å støtte denne type prosjekter. Universitet støtter styrkingen av den frie og åpne konkurransearenaen i NFR og er positive til at det foreslås et nytt fellesløft i statsbudsjettet for 2014. Universitetet vil også bidra positivt til et eventuelt nytt fellesløft i 2015.

UiB har satset betydelig på MNT-fagene, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. Det vises også til tiltak for å styrke kvinneandelen innenfor fagene. Fire av universitetets syv ERC Advanced Grants og fire av universitetets sju SFF- sentre ligger innenfor universitetets MNT- satsing. Satsingen ønskes forsterket i tråd med regjeringens forslag, gjennom tiltak utenfor rammen i budsjettet for 2015. Dette gjelder tiltak for bedre infrastruktur, studentarbeidsplasser og styrket ramme.

Infrastruktur er viktig i konkurransen om rekruttering av studenter og ansatte. For å kunne hevde seg i den internasjonale forskningsfronten, samtidig som samfunnet tilføres etterspurt kompetanse, kreves det oppdatert og framtidsrettet utstyr.

Konkurransearenaen i Forskningsrådet er viktig for satsingen på storskala infrastruktur som har nasjonal betydning (Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur). Samtidig er det stort behov for finansiering av vitenskapelig utstyr innenfor institusjonenes budsjettrammer.

Det anbefales å foreslå en styrking av budsjettammen på 50 mill. kroner for 2015 til å følge opp universitetets strategi og fortsette den langsiktige satsingen innenfor MNT med utstyr og styrking av studentenes læringsmiljø.

Det vises spesielt også til behovet for utstyr ved etablering av ny barneklinikk (BUSP) ved Helse Bergen. I brev 19.12.11 ble dette påpekt overfor departementet. I forbindelse med nytt BUSP forsvinner arealer til universitetsformål i barneklubben som rives, og departementet har tidligere lagt til grunn at Helse Vest RHF stiller erstatningslokaler til rådighet for UiB (ref. brev 25.02.08.). Prosjektet skal etter gjeldende plan være ferdig i 2015. Universitetets behov for vitenskapelig utstyr og annet brukerutstyr i erstatningslokalene vil være som ved nybygg. I brevet fra 2011 er behovet estimert til kroner 19,2 mill. kroner. Det bes om at midlene stilles til rådighet for UiB i budsjettet for 2015.

Juridisk utdanning

Studier basert på forskning og høy faglig kompetanse, er fundament for utdanningstilbudet ved universitetet. I tråd med universitetets strategi er satsing på kvalitet i utdanningen og styrking av forskningsbasert utdanning svært viktig.

I løpet av de siste årene er det gjort flere styrkinger av rammen for Det juridiske fakultet, ut fra en erkjennelse av at fakultetets basis er relativt lav. Fakultetet har fortsatt svært lav basisfinansiering, med stor andel av inntektene som resultatinntekter for utdanning og har et høyt antall studenter per vitenskapelig tilsatt. Det er behov for å styrke den forskningsbaserte utdanningen og ivareta grunnforskningen ved fakultetet. Både ved Høyskolen i Lillehammer, Universitetet i Stavanger og Universitetet i Agder er det nå bachelorprogram i rettsvitenskap. Universitetet i Bergen samarbeider med disse institusjonene, og det forventes at flere studenter vil søke seg til masterstudiet ved UiB fra disse studiene. Den forskningsbaserte utdanningen i mastergraden bør styrkes i den forbindelse.

Det vil være viktig, særlig sett i lys av endringene i bachelorutdanning innenfor juridiske fag, å styrke rammene ytterligere, med 10 mill. kroner utenfor rammen i 2015.

Det anbefales å foreslå å styrke basisfinansieringen ved Det juridiske fakultet med 10 mill. kroner utenfor rammen i budsjettet for 2015.

Bygg – jf. kapittel 1580 Statsbygg

Det er viktig og gledelig at første fase (sørfløyen) av rehabiliteringen av universitetets monumentale museumsbygg nå er blitt et byggeprosjekt finansiert over Statsbyggs budsjett. Prosjektet har totalramme på 328 mill. kroner. I tillegg kommer utstyrsmidler til bygget. Prosjektet er planlagt ferdigstilt sommeren 2015. Forprosjekt for midtbygget og nordfløyen er ferdig. Det ventes oversendt til Finansdepartementet fra Kunnskapsdepartementet med det første og vil da kunne komme inn på statsbudsjettet fra 2015.

Samtidig meldes behovet for rehabilitering av følgende bygninger ved UiB:

- Gammelt odontologibygget
- Geofysisk institutt, Jahnebakken 5
- Realfagsbygget

Det gamle odontologibygget

Etter innflytting i det nye odontologibygget, er det frigjort betydelige areal i det gamle bygget. Etter planen skal bygget stilles til disposisjon for deler av det medisinske fagmiljøet ved UiB. Dette er miljøer som leier hos eksterne aktører, og flytting vil gi reduserte leiekostnader. Det gamle odontologibygget er i svært dårlig forfatning og krever omfattende rehabilitering (foreløpig kostnadsberegnet til om lag 190 mill. kroner). En slik rehabilitering kan vanskelig gjennomføres innenfor universitetets ordinære budsjetttrammer. Det er viktig å komme raskt i gang med ombyggingen, bygget er tomt og bør tas i bruk. Det søkes om kroner 80 mill. i 2015 og 110 mill. kroner i 2016 til rehabilitering.

Jahnebakken 5

Tidligere aktivitet i Jahnebakken 5 flyttet inn i nytt laboratoriebygg på Marineholmen i 2009. Etter dette har bygget stått tomt, og det må rehabiliteres før nye fagmiljø flytter inn. I de siste årenes statsbudsjetter er det gitt støtte til videreføringen av kompetansen i Bjerknessenteret, med svært gledelige bevilgninger til Senter for klimadynamikk. Satsingen på klimadynamikk gir en anledning til å samlokalisere klimaforskningen i Jahnebakken 5. Det er utarbeidet et skisseprosjekt for rehabilitering, og tilstanden er analysert, både for bygninger og tekniske installasjoner. Bygningens antikvariske verdi har krevd at det er innledet dialog med Riksantikvaren. Totalt er prosjektkostnadene beregnet til 90 mill. kroner. Dette er et løft som vanskelig kan gjennomføres innenfor universitetets ramme. Det søkes derfor om midler utenfor rammen, 45 mill. kroner i 2015 og 45 mill. kroner i 2016. Dette vil sikre mulighet for samlokalisering og styrking av klimaforskningen. Samlokalisering vil også gi en mer effektiv utnyttelse av universitetets bygningssmasse.

Realfagsbygget

Realfagsbygget stod ferdig i 1973. Det er et monumentalt og karakteristisk bygg i brutalistisk stil. Realfagsbygget er til dels i teknisk dårlig stand, og det kreves en omfattende opprusting av bygget. I 2009 ble byggets tilstand vurdert, det kreves rehabilitering. Rehabilitering gir samtidig muligheter for vesentlig bedre arealutnyttelse enn i dag, hvor det er store kontorer og en uforholdsmessig stor andel fellesareal. De siste årene er redusert søkning til realfagene vendt til økning, det er positivt, og det er svært viktig å sikre rekruttering MNT-fagene. Med kvalitet i utdanning som prioritet, har det å sikre god undervisning, tjenlige undervisningslokaler og læringsentre høy prioritet.

Ved å samle flere fagmiljø i Realfagbygget åpnes det nye muligheter for å selge andre bygg og redusere universitetets samlede areal. Universitetet har gjort deler av rehabiliteringen av realfagsbygget med egne ressurser. Dette vil fortsette, men vil likevel ikke rekke til en full rehabilitering som er beregnet til vel 320 mill. kroner. For 2015 søkes det derfor om 40 mill. kroner utenfor universitetets budsjetttramme til rehabilitering av realfagsbygget.

Oppsummering

Med utgangpunkt i vurderingene over anbefales følgende forslag som tiltak utenfor rammen i budsjettet for 2015:

Styrking av basisbevilgningen ved JUS	10 mill. kroner
Satsing på MNT- og vitenskapelig utstyr	50 mill. kroner
Stipendiat- og postdoktor stillinger, samt studieplasser	40 mill. kroner
Utstyrsmidler nytt BUSP	20 mill. kroner
Rehabilitering av realfagsbygget	40 mill. kroner
Rehabilitering gammelt odontologibygget	80 mill. kroner
Rehabilitering Jahnebakken 5	45 mill. kroner
<u>SUM</u>	<u>285 mill. kroner</u>

Med dette fremmes følgende forslag til

vedtak:

Universitetsledelsen får fullmakt til å ferdigstille forslag til budsjettinnspill for 2015 med innspill og prioriteringer som fremkommer i møtet.

11.10.2013 Kjell Bernstrøm/ Steinar Vestad

15/10-2013
